

PAŽANGOS ATASKAITA SIEKiant ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIREKTYVOS TIKSLŲ (UŽ 2020 METUS)

Ataskaitos rengėjai:

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centras

Aistė Modestavičienė; Laima Narsutytė; Agnė Stonienė; Rasa Jaciničienė; Snaiguolė Bezarienė; Mantas Sereičikas

Ataskaitos rengimo vadovas

dr. Karolis Januševičius

2022

ENERGINOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO TIKSLO 2017-2020 METAIS STATUSAS:

	Daugiabučių modernizacija	Akcizas degalams	Viešųjų pastatų modernizacija	EVA Pramonės įmonėse	Energijos sutaupymo susitarimai	Švietimo ir konsultavimo priemonės	Viešojo transporto atnaujinimas	Klimato kaitos ir LAAIF programų priemonės	Šildymo katilų keitimas	
Planas, TWh:	2,67	2,7	0,4	1,2	1,9	2,44	-	-	0,379	11,67
2020, TWh:	2,98	5,50	0,581	0,025	1,88	0,585	0,007	1,19	0,22	12,96
	Pradinis tikslas pasiektas, nors renovuota mažiau daugiabučių	Pradinis tikslas viršytas, dėl palankių paklausos elastingumo rodiklių	Pradinis tikslas pasiektas, tačiau pasinaudojant kitų, o ne dedikuotų paramos šaltinių lėšomis	Nenumatytas įgyvendinimo rodiklių sekimas, programa įgyvendinta, tačiau sutaupymai nežinomi	Įgyvendinta pagal pasirašytų susitarimų apimtį	Nepasiekta dėl nekokybiško išpildymo ir galimai per didelių apimčių	Įtraukta, dėl teigiamo efekto kuro energijos mažinimo atžvilgiu	Įtraukta, dėl kuro energijos sumažinimo dėl ŠESD emisijų mažinimo	Nauja priemonė nuo 2019 metų	

Pagal turimus duomenis apie energijos sutaupymus 2020 metais, teigiama, kad **Lietuva yra pasiekusi Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos (EVED) iškeltą tikslą iki 2020 metų pabaigos sutaupyti 11,67 TWh energijos.**

ĮGYVENDINIMĄ REGULIUOJANTYS TEISĖS AKTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo ir DIREKTYVA (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo.

Direktyvos 24 straipsnis įpareigoja ES valstybes nares kasmet pateikti Europos Komisijai ataskaitas apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslų.

Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymas Nr. XII-2702.

Įstatymas nustato privalomo sutaupyti energijos kiekio apskaičiavimo tvarką bei jame perkeltos pagrindinės Direktyvos 2012/27/ES nuostatos susijusios su energijos vartojimo efektyvumo didinimo pareiga.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 332 patvirtintas Energijos išteklių ir energijos efektyvaus vartojimo stebėsenos tvarkos aprašas.

Tvarkos aprašas nustato duomenų, kurių reikia energijos išteklių ir energijos efektyvaus vartojimo stebėsenai atlikti, planams ir ataskaitoms Europos Komisijai rengti pagal Direktyvos 2012/27/ES nuostatas, rinkimo, sisteminimo ir teikimo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Energetikos ministerija) tvarką.

Vadovaujantis tvarkos aprašo 17.5 punktu, pagal šio tvarkos aprašo 14 punktą, viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra kasmet parengia ir teikia Energetikos ministerijai Lietuvos Respublikos pažangos siekiant nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų ataskaitą.

PAŽANGOS ATASKAITOS STRUKTŪRA

LIETUVOS RESPUBLIKOS 2020 METŲ PAŽANGOS SIEKIANT NACIONALINIŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO TIKSLŲ ATASKAITA

Santrauka

Faktinio energijos vartojimo, pagal sektorius apžvalga (2-4 skyriai)

Svarbiausios 2020 metais įgyvendintos teisėkūros priemonės (5 skyrius)

Valstybės pastatų atitiktis energinio naudingumo reikalavimams (6 skyrius)

Energija, sutaupyta taikant alternatyvias priemones (7 skyrius)

ATASKAITOS SANTRAUKA

Ataskaitai parengti buvo naudojami Lietuvos statistikos departamento, koordinuojančio šalies oficialios statistikos rengimą bei kitų valstybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų oficialiai pateikti duomenys.

Ataskaitoje pateikiami 2019 ir 2020 m. Lietuvos Respublikos ekonominiai ir energetiniai rodikliai, bendrosios pirminės ir galutinės energijos bei energijos suvartojimo transporto sektoriuje tendencijos, taip pat duomenys apie svarbiausias 2021 m. įgyvendintas teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvas, padedančias siekti nacionalinių 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų, informacija apie valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atitiktį energinio naudingumo reikalavimams.

ATASKAITOJE APRAŠOMOS ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO POLITIKOS PRIEMONĖS IR JAS ĮGYVENDINANT PASIEKTI ENERGIJOS SUTAUPYMAI:

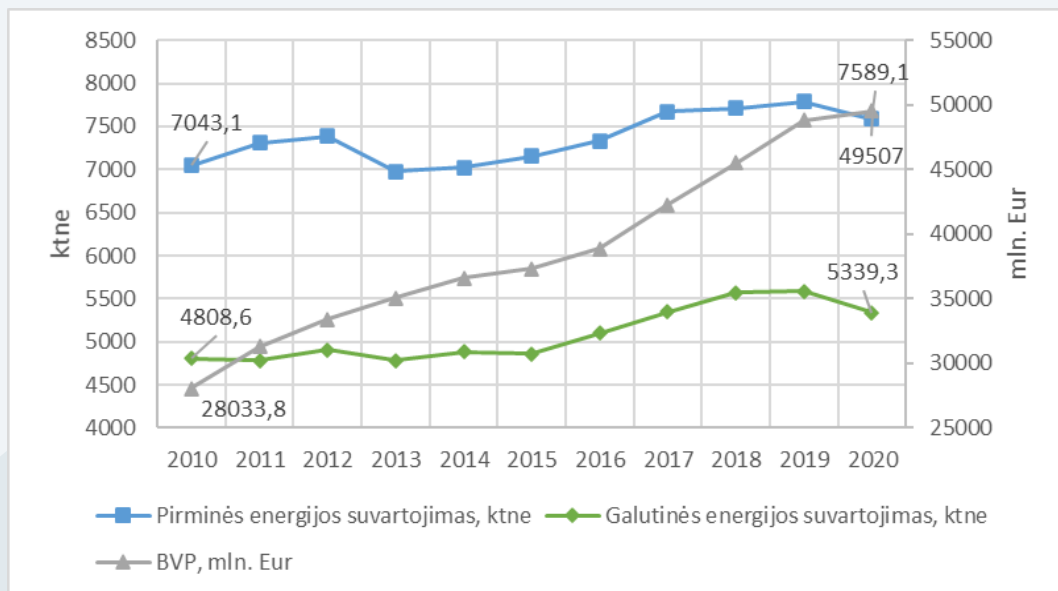
Priemonė	2014–2020 m. įdiegtų priemonių akumuliuoti sutaupymai iki 2020 m., GWh
	2014–2020
Daugiabučių namų atnaujinimas	2982,69
Akcizai ir mokesčiai degalams ¹	5497,43
Viešosios paskirties pastatų atnaujinimas	580,53
VIAP kainos dalies susigrąžinimo lengvata pramonės įmonėms	24,60
Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimai ¹	584,68
Energijos sutaupymo susitarimai su energetikos įmonėmis	1881,3
Viešojo transporto parko atnaujinimas	6,74
Pagal Klimato kaitos ir Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programas įgyvendintos energijos taupymo priemonės ²	1188,79
Šilumos gamybos įrenginių keitimas (modernizavimas) namų ūkių sektoriuje	215,1
Viso:	12 961,86 arba 12,96 TWh

¹Priemonės galiojimo trukmė – vieneri metai.

² Pateikiama vertė pakito atskyrus viešojo transporto parko atnaujinimą kaip atskirą priemonę bei įvertinus oficialaus reprezentatyvaus šaltinio 2021 m. Lietuvos ilgalaikės renovacijos strategijos duomenis.

APŽVALGA: PIRMINĖS IR GALUTINĖS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS

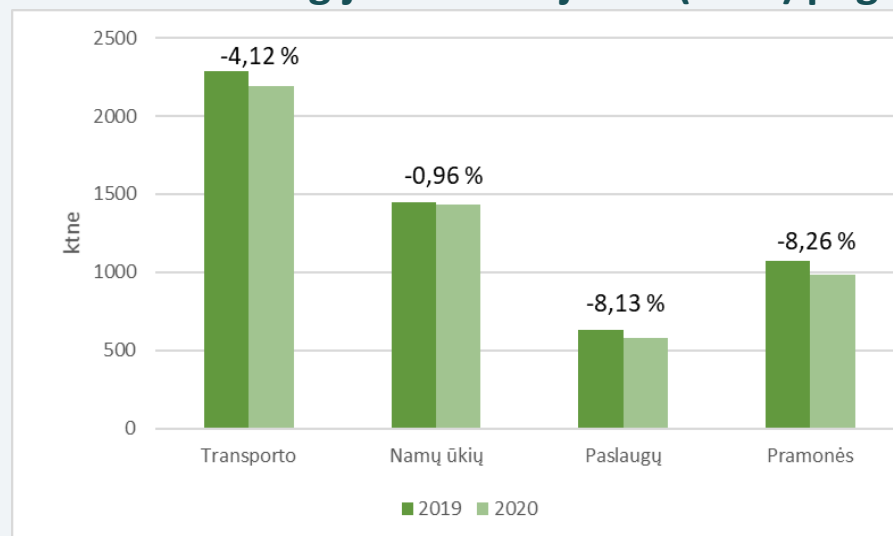
Pirminės ir galutinės energijos suvartojimas (ktne) ir šalies BVP (mln. eurų)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2020 m., lyginant su 2010 m., šalyje buvo sukurta daugiau prekių ir paslaugų, sunaudojant nežymiai didesnį energijos kiekį – energijos vartojimo efektyvumo didėjimas.

Galutinės energijos suvartojimas (ktne) pagal sektorius

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

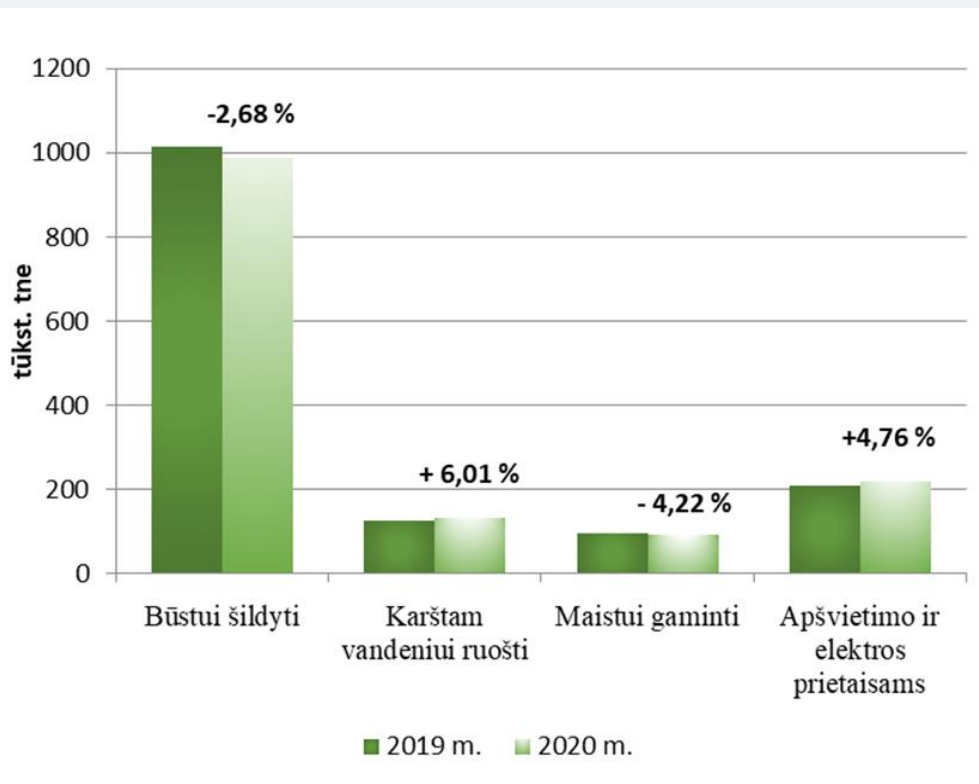
Didžiausias neigiamas energijos suvartojimo pokytis (suvartojimo mažėjimas) šiuo laikotarpiu fiksuotas pramonės sektoriuje (-8,26 proc.), paslaugų sektoriuje (-8,13 proc.), transporto sektoriuje (-4,12 proc.), o namų ūkių sektoriuje galutinės energijos suvartojimas išliko stabilus (-0,96 proc., neviršija 1 proc.).

Energijos išteklių ir energijos efektyvaus vartojimo stebėsenos tvarkos apraše reikalaujama pateikti paaiškinimus sektoriams, kuriuose energijos vartojimas stabilus arba didėja.

APŽVALGA: NAMŲ ŪKIŲ SEKTORIUS

Namų ūkiuose 2020 m. galutinės energijos suvartota 13,9 ktne (-0,96 proc.) mažiau, lyginant su 2019 m – energijos suvartojimas laikomas stabilu.

2019–2020 m. kuro ir energijos galutinio suvartojimo namų ūkiuose pagrindinės kryptys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Buitinių išteklių kainų 2019–2020 m. laikotarpiu kitimas:

- **30 proc. sumažėjo gamtinių dujų** (II gr. buitiniams vartotojams kintamoji kainos dalis 2019–2020 m. laikotarpiu mažėjo nuo 0,46 iki 0,32 Eur/m³) kaina;
- **15 proc. mažėjo šiluminės energijos** (vidutinė svertinė šilumos kaina 2019–2020 m. laikotarpiu mažėjo nuo 4,70 iki 3,97 ct/kWh) kaina;
- **10 proc. didėjo elektros energijos** (nepriklausomų tiekėjų visuomeninė kaina 2019–2020 m. laikotarpiu didėjo nuo 10,32 iki 11,36 ct/kWh) kaina.

Šaltinis: Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiklos ataskaitos

2020 m. žiema buvo 2 laipsniais šiltesnė nei 2019 m., todėl energijos suvartojimas būstui šildyti mažėjo – 2,68 proc. (patalpoms šildyti reikėjo apytiksliai 5-6 proc. mažiau šilumos).

2020 m. kuro ir energijos galutinio suvartojimo **augimas stebimas namų ūkiuose karštam vandeniui ruošti 6,01 proc. ir apšvietimui bei elektros prietaisams 4,76 proc.** Lemiamas veiksnys COVID-19 pandemijos karantinas įpareigojęs daugiau trečdalį šalies gyventojų savo kasdienę veiklą vykdė nuotoliniu būdu iš namų.

2019–2020 m. laikotarpiu namų ūkiuose **SND maistui ruošti sumažėjo 16,6 proc. 2020 m. VšĮ Lietuvos energetikos agentūros duomenimis pakeisti 6023 SND balionai į daugiausiai elektrines virykles.** Tuo tarpu elektros energijos vartojimas maistui ruošti padidėjo tik 2,8 proc., tikėtina, kad tai lėmė 10 proc. padidėjusi elektros energijos kaina.

SVARBIAUSIOS 2021 METAIS ĮGYVENDINTOS TEISĖKŪROS PRIEMONĖS (1/3)

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymas

- Perkantysis subjektas turi siekti, kad įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus būtų daroma kuo mažesnė įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai ir užtikrinama, kad įstatymuose įtvirtintais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka **būtų taikomi atsinaujinančių išteklių ir (ar) energijos naudojimo, energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimai ir (ar) kriterijai**

Klimato kaitos valdymo įstatymas

- Papildytas nuostatomis dėl Nacionalinės išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ir prognozių rengimo sistemos

Elektros energetikos įstatymas

- Aktyvieji vartotojai turi teisę: parduoti pačių pasigamintą elektros energiją, dalyvauti teikiant lankstumo paslaugas ir (ar) **diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones**
- Perdavimo sistemos operatorius perka su dažnio reguliavimu nesusijusias papildomas paslaugas iš tokias paslaugas teikiančių rinkos dalyvių, **prioriteto tvarka rinkdamasis energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones**
- Skirstomųjų tinklų operatorius privalo techniškai eksploatuoti, prižiūrėti, valdyti ir plėtoti jam priklausančius skirstomuosius tinklus ir jungiamąsias linijas su kitais elektros tinklais laikydamasis ir **energijos vartojimo efektyvumo** reikalavimų
- Valstybinė energetikos reguliavimo taryba užtikrina, kad skirstomųjų tinklų operatoriui įsigyjant lankstumo paslaugas būtų pagerintas skirstomųjų tinklų eksploatavimo ir plėtros efektyvumas, kartu užtikrinant nepertraukiamą ir efektyvų elektros energijos skirstymo paslaugų teikimą, skirstomųjų tinklų operatorius tokias paslaugas įsigytų ir jas naudotų, **prioritetą teikdamas energijos vartojimo efektyvumą didinančioms priemonėms**

SVARBIAUSIOS 2021 METAIS ĮGYVENDINTOS TEISĖKŪROS PRIEMONĖS (2/3)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

■ Siekiant **paspartinti daugiabučių namų (ypač mažų) atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimą:**

- nuo 10 iki 13 procentų **padidinta mažiems (iki 1499,99 kv. m) daugiabučiams namams** apmokama arba kompensuojama išlaidų už projekto ar jo dalies parengimo, **projekto vykdymo priežiūros ir projekto ekspertizės paslaugas suma;**
- **padidinta projekto įgyvendinimo administravimo suma** nuo 3,50 eurų iki 5,10 eurų vienam kvadratiniam metrui buto naudingojo ar kitų patalpų bendrojo ploto, jeigu įgyvendinamas atnaujinimo (modernizavimo) projektas, pagal kurį numatoma pasiekti C ar B pastato energinio naudingumo klasę, ir nuo 4,50 eurų iki 6,10 eurų, jeigu įgyvendinamas atnaujinimo (modernizavimo) projektas, pagal kurį numatoma pasiekti A ar aukštesnę pastato energinio naudingumo klasę;
- siekiant padidinti mažų namų patrauklumą projekto administratoriams, numatyta taikyti **minimalią 4000 eurų projekto įgyvendinimo administravimo sumą;**
- numatyta galimybė **statybos rangos darbus pirkti kartu su projektavimo paslaugomis**, neatsižvelgiant į pastato dydį

■ Patvirtinta ir patikslinta **Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2021 m. sąmata**

■ Patvirtinta **2021–2030 m. energetikos plėtros programa**, kurioje daugiausiai dėmesio skiriama žaliosios energetikos plėtrai, viešųjų pastatų atnaujinimui, įmonių ir namų ūkių energijos vartojimo efektyvumo didinimui. Iki 2030 metų planuojama skirti 2,6 mlrd. eurų iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ bei ES paramos fondų investicijų programų

SVARBIAUSIOS 2021 METAIS ĮGYVENDINTOS TEISĖKŪROS PRIEMONĖS (3/3)

Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymai

- Patvirtintos **Modernizavimo fondo nacionalinės finansavimo kryptys** 2021–2022 metams. Numatytos finansavimo kryptys (Elektromobilių įsigijimo skatinimas; Savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas (modernizavimas); Centrinei valdžiai priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas (modernizavimas)) ir joms skiriamos lėšos
- Patvirtinta **Degalų palyginamųjų kainų apskaičiavimo ir skelbimo metodika**, kuri leis vartotojams rinktis ekonomiškai naudingiausias ir aplinką mažiausiai teršiančias transporto priemones naudojančias alternatyviuosius degalus
- **Skirtas finansavimas** projektams pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinis efektyvumas ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ priemonės
- Atnaujinti **projektų finansavimo sąlygų aprašai**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymai

- Siekiant mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, didinti energetinį efektyvumą, mažinti energijos nepriteklį namų ūkio sektoriuje, skatinti mažiau taršių transporto priemonių įsigijimą, patvirtinti ir pakeisti **Klimato kaitos programos priemonių tvarkos aprašai** bei kompensacinių išmokų tvarkos aprašai. **Skirtas finansavimas** projektams
- Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2021 m. sąmatą detalizuojančiame **plane numatytos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės**
- Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše **atsisakyta atskiros vertinimo tvarkos mažos apimties projektams**
- Kvietimo teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) sąlygose nustatyta, kad **investicijų suma energinį efektyvumą didinančioms priemonėms ir kitoms, ne energinį efektyvumą didinančioms priemonėms negali viršyti maksimalios investicijų sumos, atsisakant jas detalizuoti pagal kiekvieną priemonę**
- Pakeistas daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano rengimo tvarkos aprašas

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymai

- Siekiant skatinti darnų judumą ir plėtoti aplinkai draugišką transportą, sumažinti anglies dioksido išmetimus, **skirtas finansavimas** darnaus judumo priemonių diegimo, intelektinių transporto sistemų diegimo, viešojo transporto eismo juostų plėtros, pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros, įrengimo projektams

VALSTYBĖS PASTATŲ ATITIKTIS ENERGINIO NAUDINGUMO REIKALAVIMAMS

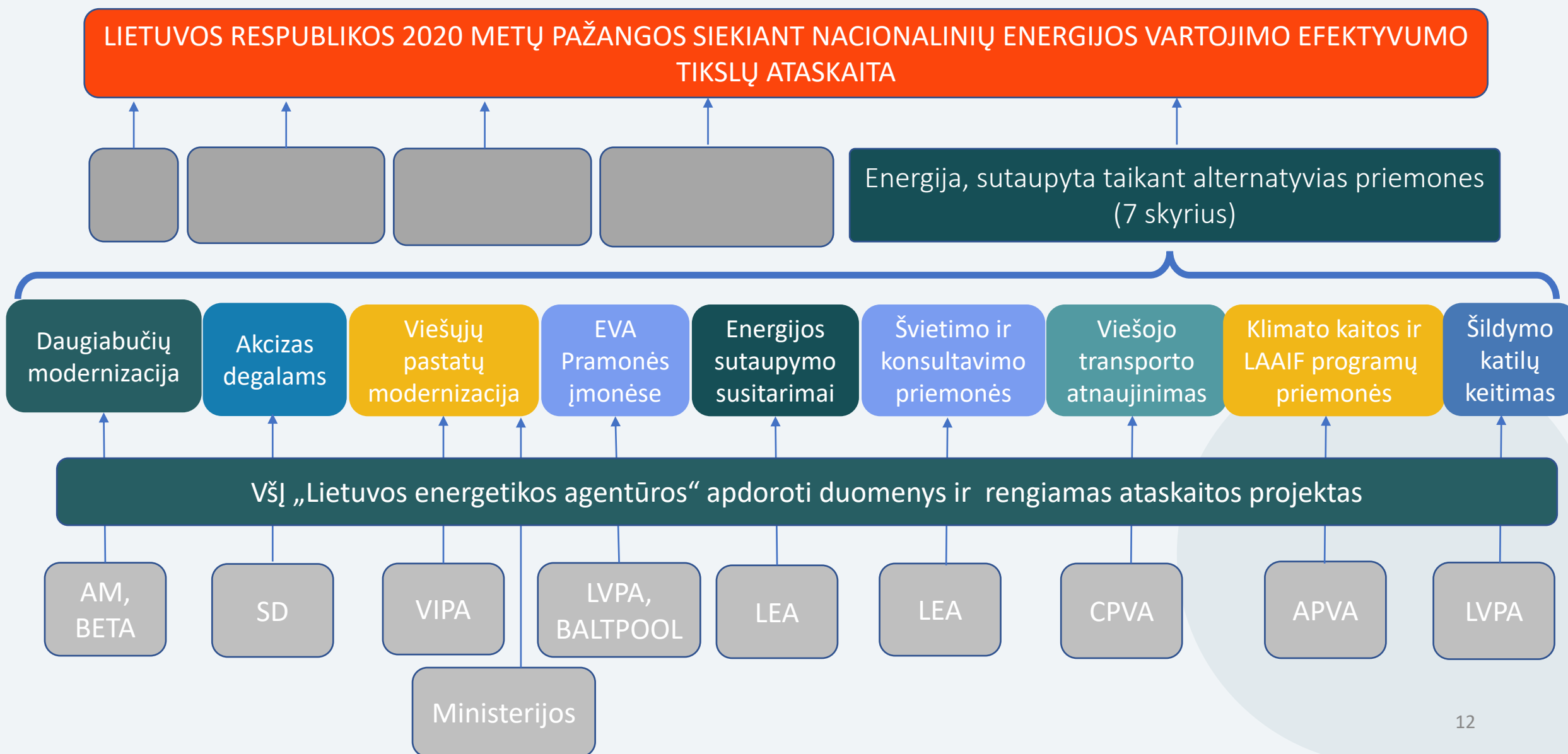
Lietuva įgyvendindama Direktyvos 2012/27/ES 5 straipsnio reikalavimus, sudarė centrinės valdžios viešųjų pastatų sąrašą, kuris buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 1-7 „Dėl Valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų – valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Sąrašas Nr.1-7). Sąrašo Nr. 1-7 centrinės valdžios pastatų, kurių pastato energinio naudingumo klasės yra A, B, C ir D, E, F, G klasių ir be klasių, plotas atitinkamai yra 942 526 m², 1 068 759 m² ir 1154686 m².

**Viešųjų pastatų
neatitinkančių minimalių
energinio naudingumo
reikalavimų, privaloma atnaujinti
ar perduoti centralizuotai
valdomo valstybės turto
valdytojų, siekiant perduoti,
nugriauti ar atnaujinti ir faktiškai
atnaujintų arba atsisakytų plotų
dalis pateikta lentelėje**

Rodikliai	Viešųjų pastatų plotas, m ²								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	IŠ VISO
Bendras renovuotinas viršijančių 500 m ² plotą F, E, D klasių pastatų plotas	1879256	1811061							
Bendras renovuotinas viršijančių 500 m ² plotą ir nuo 250 iki 500 m ² ploto G, F, E, D klasių ir be klasių pastatų plotas			2370241	2279224	2196566	2154133	2084688	1996799	
Bendra apskaičiuota privaloma atnaujinti metinė 3 proc. norma	56378	54332	71107	68377	65897	64624	62541		
Atnaujinta arba atsisakyta naudoti iš viso:	68195	62612	91017	82658	42433	69445	87889	49315	523791** *
atnaujinta	34725	60469	49800	82658	11217	44614	24720	26749	
atsisakyta pagal Direktyvos 5 str. 4 dalį	33470	2143	41217	0	31216	24831**	63169	22566	

ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO PRIEMONIŲ STRUKTŪRA

DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMAS

Daugiabučių
modernizacija

Akcizas
degalams

Viešųjų pastatų
modernizacija

EVA Pramonės
įmonėse

Energijos sutaupymo
susitarimai

Švietimo ir konsultavimo
priemonės

Viešojo transporto
atnaujinimas

Klimato kaitos ir
LAAIF
programų priemonės

Šildymo katilų
keitimas

DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROGRAMOS UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMAS 2014–2020 M.:

1 UŽDAVINYS. Užtikrinti Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos reikalavimus atitinkančių daugiabučių namų atnaujinimo projektų finansavimą ir įgyvendinimą.

Remiantis pateiktais duomenimis sutaupyta energijos kiekis **2020 m. yra 83,051 GWh.**

Bendras sutaupyta energijos kiekis **(1 ir 2 uždaviniai) nuo 2014 iki 2020 m. (iki 2020 m.) yra 2982,69 GWh.**

2 UŽDAVINYS. Plėtoti visuomenės informavimą, švietimą ir mokymą pastatų energinio naudingumo didinimo, jų atnaujinimo (modernizavimo), energijos taupymo klausimais.

Bendras sutaupyta energijos kiekis **nuo 2014 iki 2020 m. siekia 69,27 GWh.**

AKCIZAI IR MOKESČIAI DEGALAMS

Daugiabučių
modernizacija**Akcizas
degalams**Viešųjų pastatų
modernizacijaEVA Pramonės
įmonėseEnergijos sutaupymo
susitarimaiŠvietimo ir konsultavimo
priemonėsViešojo transporto
atnaujinimasKlimato kaitos ir
LAAIF
programų priemo
nėsŠildymo katilų
keitimas

Dėl aukštesnių akcizų transporto degalams (lyginant su ES vidurkiu) traktuojama, kad mažinamas energijos vartojimas. Apskaičiavimo principas:

1. Energijos vieneto (transporto degalų) kainos skirtumas (pasikeitimas) dėl skirtingo dydžio mokesčių:

$$\frac{E_{TaxP} - E_{EUminTaxP}}{E_{EUminTaxP}} = \Delta p$$

2. Prognozuojamas energijos (transporto degalų) suvartojimas, jeigu nebūtų taikomi atitinkamo dydžio mokesčių įverčiai

$$E_{ActualCons} \times \frac{1}{1 + \Delta p \times el_{accepted}} = E_{Cons w/o tax}$$

3. Energijos sutaupymai dėl mokesčių skirtumo:

$$E_{Cons w/o tax} - E_{ActualCons} = E_{savings}$$

$el_{accepted}$ – atitinkamos kuro rūšies elastingumo įvertis nurodytais metais, atsižvelgiant į studijos „Lietuvoje taikomų mokesčių įtakos energijos ir energijos išteklių suvartojimui įvertinimas“ rezultatus.

Metai	Benzinas		Dyzelinas		Suskystintos naftos dujos	
	TLKE	ILKE	TLKE	ILKE	TLKE	ILKE
2014	-0,67	-1,49	-0,28	-0,17	-0,40	-3,16
2015	-0,46	-1,01	-0,41	-0,26	-0,05	-0,31
2016	-0,48	-1,14	-0,40	-0,26	-0,04	-0,24
2017	-0,48	-1,13	-0,39	-0,25	-0,04	-0,25
2018	-0,43	-1,02	-0,38	-0,25	-0,03	-0,21
2019	-0,42	-1,03	-0,37	-0,24	-0,05	-0,27
2020	-0,29	-0,71	-0,31	-0,20	-0,06	-0,34

Energijos sutaupymai dėl mokesčių skirtumo:

Kuro rūšis	Sutaupyta energijos kiekis, GWh							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Viso
Benzinas	480,76	388,59	458,26	434,01	404,58	432,34	451,68	3050,22
Dyzelinas	129,11	207,92	226,13	237,29	249,23	253,86	362,77	1666,31
Suskystintos naftos dujos	348,30	118,38	92,61	54,48	51,343	58,82	56,97	780,90
Viso:	958,17	714,89	776,99	725,79	705,15	745,03	871,42	5497,43

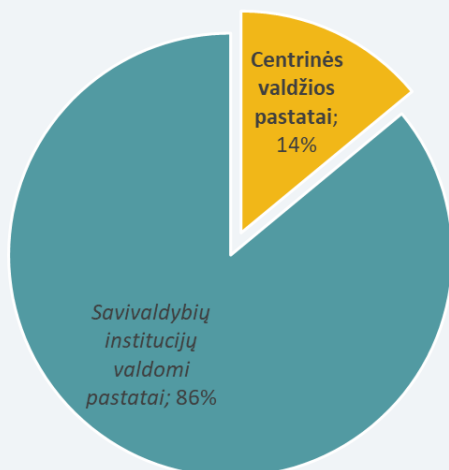
VIEŠOSIOS PASKIRTIES PASTATŲ ATNAUJINIMAS

Daugiabučių
modernizacijaAkcizas
degalamsViešųjų pastatų
modernizacijaEVA Pramonės
įmonėseEnergos sutaupymo
susitarimaiŠvietimo ir konsultavimo
priemonėsViešojo transporto
atnaujinimasKlimato kaitos ir
LAAIF
programų priem
onėsŠildymo katilų
keitimas

Pateikiama informacija apie programas ir priemones, skirtas viešųjų pastatų atnaujinimui, siekiant mažinti energijos suvartojimą.

Viešųjų pastatų Lietuvoje – 16,839 mln. m² arba 8% nuo viso pastatų fondo ploto.

Šis segmentas dalijamas:

Nr.	Programa/Priemonė	Duomenis teikia	Įgyvendinimo laikotarpis	Sutaupyta energijos kiekis 2020 m., GWh	Bendras sutaupyta energijos kiekis nuo Programos/Priemonės pradžios iki 2020 m., GWh
7.3.1	Viešųjų pastatų programa	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2019-iki šiol	4,69	9,78
7.3.1.1	04.3.1-VIPA-V-101 „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2019-iki šiol	-	-
7.3.1.2	04.3.1-VIPA-T113 „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas (II)“	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2019-iki šiol	-	-
7.3.1.3	04.3.1-FM-F-105 „Energos vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje“	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2019-iki šiol	3,84	7,36
7.3.1.4	04.3.1-FM-F-002 „Savivaldybių viešųjų pastatų atnaujinimas“	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2019-iki šiol	0,86	2,41
7.3.2	Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra	2015-2017	-	102,69
7.3.3	Viešosios paskirties pastatų renovavimas regioniniu lygiu	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra	2015-2017	-	67,80
7.3.4	Aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa	UAB Viešųjų investicijų ir plėtros agentūra	2015-2017	-	36,07
7.3.5	Švietimo įstaigų pastatų atnaujinimo (modernizavimo), sumažinant energijos suvartojimo sąnaudas programa	Neidentifikuota	2015-2017	Nepateikta	86,43
7.3.6	Valstybės investicijų, Klimato kaitos ir kitos programos	Lietuvos Respublikos ministerijos ir joms pavaldžios institucijos, Aplinkos valdymo projektų agentūra	2016-iki šiol	1,76	56,01
7.3.7	Ignalinos regiono visuomeninių pastatų programa	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	2015-2019	-	216,84
7.3.8	Savivaldybių viešųjų pastatų projektai, įgyvendinantys energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	2017-iki šiol	0,37	4,91
Iš viso:				11,52	580,52

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAI PRAMONĖS ĮMONĖSE

Daugiabučių
modernizacijaAkcizais
degalamsViešųjų pastatų
modernizacijaEVA Pramonės
įmonėseEnerginės sutaupymo
susitarimaiŠvietimo ir
konsultavimo
priemonėsViešojo transporto
atnaujinimasKlimato kaitos ir
LAAIF programų
priemonėsŠildymo katilų
keitimas

Direktyvoje 2012/27/ES 8 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad įmonės, kurios nėra mažos ir vidutinės, privalėtų bent kas ketverius metus atlikti energijos vartojimo auditą.

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra, kaip paskirtoji institucija atlieka energijos vartojimo audito atlikimo proceso priežiūrą Lietuvos Respublikoje.

PRAMONĖS ĮMONIŲ FINANSAVIMAS ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITUI ATLIKTI:

1 Priemonė. Nr. 04.2.1-LVPA-K-804 „Auditas pramonei LT“.

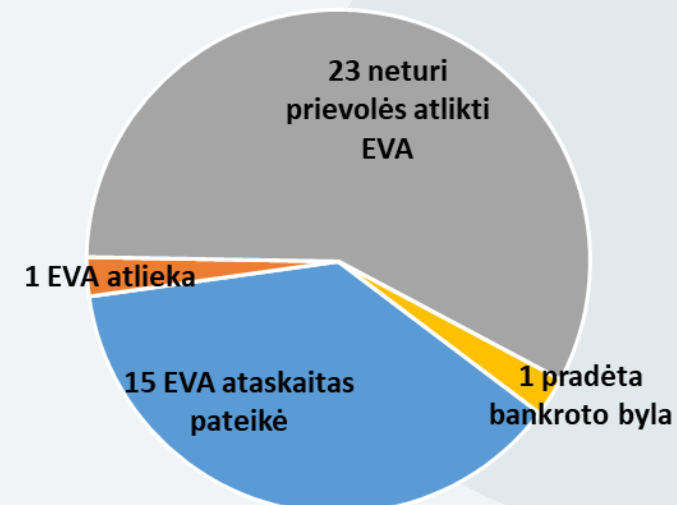
Priemonę administruoja VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – LVPA), **remiama veikla – energijos vartojimo audito atlikimas pramonės įmonėse**, o finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

Galimi pareiškėjai:

- labai mažos, mažos ir vidutinės pramonės įmonės;
- didelės pramonės įmonės, jeigu energijos vartojimo auditas atliekamas papildomai su energijos vartojimo auditu, privalomu pagal Direktyvą 2012/27/ES.

Rodiklio sutaupyta energijos kiekis LVPA nefiksuoja.

2020 m. energijos vartojimo auditų (toliau - EVA) didelių įmonių ataskaitų teikimo statistika

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAI PRAMONĖS ĮMONĖSE

Daugiabučių
modernizacijaAkcizas
degalamsViešųjų pastatų
modernizacijaEVA Pramonės
įmonėseEnergos sutaupymo
susitarimaiŠvietimo ir konsultavimo
priemonėsViešojo transporto
atnaujinimasKlimato kaitos ir
LAAIF programų
priemonėsŠildymo katilų
keitimas

PRAMONĖS ĮMONIŲ FINANSAVIMAS ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITUI ATLIKTI:

2 Priemonė. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) kainos dalies susigrąžinimo lengvata pramonės įmonėms.

Įmonės, neturinčios pradelstų VIAP lėšų mokėjimų ir per metus sunaudojančios daugiau nei 1 GWh elektros energijos, gali susigrąžinti 85 procentus AEI VIAP kainos dalies, sumokėtos už per praėjusius kalendorinius metus suvartotą elektros energijos kiekį, viršijantį 1 GWh. Susigrąžintas AEI VIAP lėšas įmonės skiria geriausių energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių diegimui, kurios rekomenduojamos energijos vartojimo audite.

BENDRAS SUTAUPYTOS ENERGIJOS KIEKIS IKI 2020 M.

Priemonė	Sutaupytos energijos kiekis, GWh	
	2020	Viso
Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos dalies susigrąžinimo lengvata pramonės įmonėms	24,60	24,60
VISO:		24,60

ENERGIJOS SUTAUPYMO SUSITARIMŲ ĮGYVENDINIMAS

Daugiabučių
modernizacijaAkcizų
degalamsViešųjų pastatų
modernizacijaEVA Pramonės
įmonėse**Energijos sutaupymo
susitarimai**Švietimo ir konsultavimo
priemonėsViešojo transporto
atnaujinimasKlimato kaitos ir
LAAIF programų
priemonėsŠildymo katilų
keitimas

Energijos sutaupymo susitarimuose (toliau – ESS) dalyvauja didžiosios šalies elektros ir dujų sektoriaus (perdavimo sistemų ir skirstomųjų tinklų operatoriai) bendrovės, kurios susitarimuose įsipareigoja tiesiogiai inicijuoti ir dalyvauti įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones pas galutinius vartotojus ir pasiekti individualiai nustatytus galutinės energijos sutaupymus.

Viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra, kaip įgaliota institucija vykdyti energijos sutaupymo susitarimų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę, patikrino reprezentatyvią duomenų imtį energetikos įmonių 2017–2020 metų laikotarpiu deklaruotų energijos taupymo priemonių energijos sutaupymų bei šių sutaupymų skaičiavimo metodus. Bendras energijos sutaupymo susitarimus su Energetikos ministerija sudariusių energetikos įmonių sutaupyta energijos kiekis pateikiamas lentelėje:

BENDRAS SUTAUPYTA ENERGIJOS KIEKIS IKI 2020 M.

Priemonė	Sutaupyta energijos kiekis, GWh				
	2017	2018	2019	2020	Suma
Energijos sutaupymo susitarimai su Energetikos įmonėmis	455,45	356,12	356,12	356,12	1523,80
		81,87	81,87	81,87	245,62
			44,34	44,33	88,67
				23,22	23,22
VISO:					1881,30

SUSITARIMŲ ĮGYVENDINIMO NAUDA:

- Prisidedama prie Lietuvos EVE didinimo tikslo siekimo;
- Atnaujinama įranga/sistemos (komfortas) pas galutinį energijos vartotoją;
- Galutiniai energijos vartotojai taupo energiją ir pinigines lėšas;
- Įmonės siekia Susitarimo tikslų, siekiant išvengti sankcijų.

ENERGIJOS VARTOTOJŲ ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO SUSITARIMŲ ĮGYVENDINIMAS

Daugiabučių modernizacija

Akcizas degalams

Viešųjų pastatų modernizacija

EVA Pramonės įmonėse

Energijos sutaupymo susitarimai

Švietimo ir konsultavimo priemonės

Viešojo transporto atnaujinimas

Klimato kaitos ir LAAIF programų priemonės

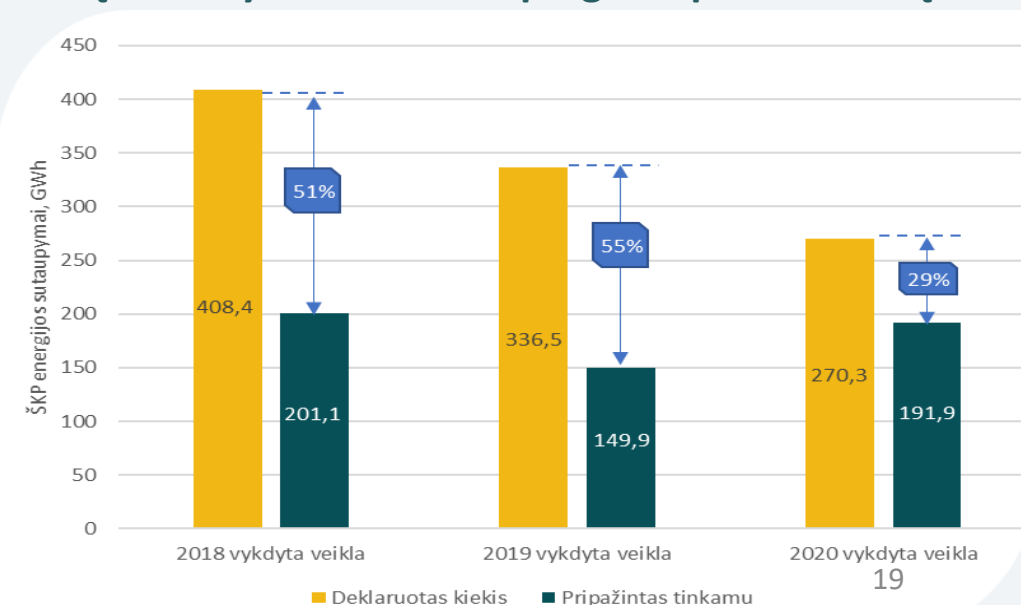
Šildymo katilų keitimas

Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo priemone (toliau – ŠKP) siekiama didinti vartotojų informuotumą energijos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais, skatinti diegti energijos taupymo priemones pas save, kurių poveikis yra energijos suvartojimo mažinimas.

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra, kaip įgaliota institucija vykdyti energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę, patikrino reprezentatyvią duomenų imtį energijos tiekėjų 2017–2019 metų laikotarpiu deklaruotų energijos taupymo priemonių energijos sutaupymų (lentelėje) bei šių sutaupymų skaičiavimo metodus. **Atliekant ŠKP įgyvendinimą pagrindžiančios dokumentacijos patikrą nustatyta sisteminė spraga tarp deklaruotų ir pripažintamų tinkamais sutaupymų pateikiamų diagramoje:**

BENDRAS SUTAUPYTOS ENERGIJOS KIEKIS PAMEČIUI IR IKI 2020 M.

Priemonė	Sutaupyta energijos kiekis, GWh				
	2017	2018	2019	2020	Viso
Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimai	41,86	201,05	149,86	191,91	584,68
VISO:					584,68

VIEŠOJO TRANSPORTO PARKO ATNAUJINIMAS

Daugiabučių modernizacija

Akcinis degalams

Viešųjų pastatų modernizacija

EVA Pramonės įmonėse

Energijos sutaupymo susitarimai

Švietimo ir konsultavimo priemonės

Viešojo transporto atnaujinimas

Klimato kaitos ir LAAIF programų priemonės

Šildymo katilų keitimas

Įgyvendinant energijos efektyvumo uždavinius transporto sektoriuje, didelis dėmesys skiriamas:

- darniam judrumui miestuose plėtoti;
- eismo saugai gerinti;
- intelektinėms transporto sistemoms diegti;
- efektyvesnėms transporto priemonėms diegti;
- aplinkai nekenksmingo transporto plėtrai.

Finansinėmis paramos priemonėmis 04.5.1-TID-V-517 „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ bei **04.5.1-TID-R-518** „Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“, savivaldybių administracijos yra skatinamos atnaujinti viešojo transporto priemones į naujas, efektyvesnes bei aplinkai nekenksmingas. Priemonių finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

2018 - 2019 m. viešojo transporto priemonės buvo atnaujintos šiose savivaldybėse: Radviliškio, Šiaulių miesto, Klaipėdos miesto, Vilniaus miesto, Panevėžio miesto, Kauno miesto. **2020 metais viešojo transporto priemonės buvo atnaujintos 3 Tauragės rajono ir 1 Panevėžio miesto savivaldybėse.**

BENDRAS SUTAUPYTOS ENERGIJOS KIEKIS IKI 2020 M.

Priemonė	Sutaupyta energijos kiekis, GWh			
	2018	2019	2020	Suma
Viešojo transporto parko atnaujinimas	1,07	1,07	1,07	3,20
		1,66	1,66	3,31
			0,24	0,24
	Viso:			6,75

Sutaupyta energijos kiekis (GWh) = metinė rida (km) x kuro ar energijos suvartojimas nuvažiuotam 100 km atstumui (GWh/100 km)

KLIMATO KAITOS IR LIETUVOS APLINKOS APSAUGOS INVESTICIJŲ FONDO PROGRAMŲ PRIEMONĖS

Daugiabučių
modernizacija

Akcizas
degalams

Viešųjų pastatų
modernizacija

EVA Pramonės
įmonėse

Energijos sutaupymo
susitarimai

Švietimo ir konsultavimo
priemonės

Viešojo transporto
atnaujinimas

Klimato kaitos ir
LAAIF programų
priemonės

Šildymo
katilų
keitimas

Pagal **KLIMATO KAITOS PROGRAMOS** kryptis buvo modernizuojami šilumos gamybos įrenginiai, individualūs gyv. namai, įsigytos naujos transporto priemonės-elektromobiliai. 2020 metais įgyvendintiems projektams skaičiuotas energijos taupymas:

- Šilumos gamybos įrenginių keitimas skirtas efektyvesnei šilumos gamybai individualiuose gyv. pastatuose, pakeičiant neefektyvius šilumos gamybos įrenginius efektyvesniais, naudojančiais atsinaujinančių išteklių energiją. **Per 2020 m. įdiegta 3,77 MW efektyvių 5 kl. biokuro katilų bei 5,59 MW šilumos siurblių, vietoje senų neefektyvių katilų.**
- Pastatų modernizavimas skirtas individualių gyv. Pastatų energetinių charakteristikų pagerinimui. **2020 m. modernizuota pastatų ploto iš žemiausių ir/ar neturinčių energetinės kl. pastatų į B kl. pastatus – 32 506 kv. m.**
- Elektromobilių įsigijimo skatinimo tikslas: mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį transporto sektoriuje ir gerinti oro kokybę. **2020 m. fiziniai asmenys pridavė 129 senas transporto priemones, o įsigijo 650 vnt. elektromobilių.**

Bendras sutaupyta energijos kiekis pagal paminėtas Klimato kaitos programos priemones iki 2021 m. siekia 1041,78 GWh.

LIETUVOS APLINKOS APSAUGOS INVESTICIJŲ FONDO PROGRAMA, įteisinta Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymu.

Pagal šios programos kryptis finansinė parama subsidijų forma teikiama Lietuvos Respublikoje veikiančioms juridiniams asmenims, įgyvendinantiems aplinkos apsaugos investicinius projektus ir kuriuos įgyvendinus sumažėja neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ir užtikrinamas įgyvendinto projekto tęstinis aplinkos apsaugos efektas.

Pagal programos priemones buvo **diejami ekonomiškesni šilumos gamybai pramonės ir verslo objektuose. Laikotarpiu 2014-2016 m. faktiškai buvo įdiegta 2,812 MW, o 2020 m. įdiegta - 0,65 MW suminės galios ekonomiškesnių, skirtų efektyviam šilumos atgavimui iš išsirančių katilų dūmų.**

Bendras sutaupyta energijos kiekis iki 2020 m. siekia 147,01 GWh.

ŠILUMOS GAMYBOS ĮRENGINIŲ KEITIMAS (MODERNIZAVIMAS) NAMŲ ŪKIŲ SEKTORIUJE

Daugiabučių modernizacija

Akcinis degalams

Viešųjų pastatų modernizacija

EVA Pramonės įmonėse

Energos sutaupymo susitarimai

Švietimo ir konsultavimo priemonės

Viešojo transporto atnaujinimas

Klimato kaitos ir LAAIF programų priemonės

Šildymo katilų keitimas

2019 m. buvo įgyvendinta nauja energijos vartojimo efektyvumo didinimo politikos priemonė namų ūkių sektoriuje – šilumos gamybos įrenginių keitimas – priemonė, administruojama LVPA, 04.3.2-LVPA-V-111 priemonės „Katilų keitimas namų ūkiuose“. Priemonės tikslas paskatinti gyventojus namų ūkiuose **pasikeisti neefektyvius šilumos gamybos įrenginius, tiekiančius šilumą į vandens pagrindu veikiančią šildymo sistemą, efektyvesniais įrenginiais, naudojančiais atsinaujinančių išteklių energiją**, kad vienoje arba keliose uždaroje erdvėje būtų pasiektas ir išlaikomas reikiamas patalpos temperatūros lygis. Skatinimo forma – kompensacinės išmokos.

Įgyvendinant priemonę „Katilų keitimas namų ūkiuose“

BENDRAS SUTAUPYTOS ENERGIJOS KIEKIS IKI 2020 M.

Priemonė	Pakeistų šilumos gamybos įrenginių		Sutaupytos energijos kiekis, GWh				
	Skaičius, vnt.	Galia, MW	2017	2018	2019	2020	Suma
Šilumos gamybos įrenginių keitimas	1120	12,73	-	-	55,8	55,8	111,6
	2106	23,99	-	-	-	103,5	103,5
Viso:							215,1

PAPILDOMOS ENERGIJOS EFEKTYVUMO DIDINIMO PRIEMONĖS, KURIŲ LIETUVA IMASI, KAD PASIEKTŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO TIKSLUS (GATVIŲ APŠVIETIMO MODERNIZAVIMAS)

Siekdama tinkamai įgyvendinti nustatytus energijos efektyvumo tikslus, Lietuva ėmėsi papildomų energijos efektyvumo didinimo priemonių diegimo. **2020 metais pradėtos įgyvendinti gatvių apšvietimo modernizavimo priemonės**, patvirtintos 2014 m. gruodžio 2 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-298 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“:

■ 04.3.1-LVPA-T-116 priemonė „**Gatvių apšvietimo modernizavimas**“

■ 13.1.2-LVPA-T-116 priemonė „**Gatvių apšvietimo modernizavimas**“

■ 04.3.1-FM-F-105 priemonė “Energos vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje”, kurios viena iš remiamų veiklų yra miestų **gatvių apšvietimo modernizavimas**, didinant energijos vartojimo efektyvumą.

AČIŲ UŽ DĖMESĮ

<http://www.ena.lt>

<https://www.linkedin.com/company/ltena/>